

Nur das nicht!

Der junge Phaidon berichtet seinem Freund Echekrates von den Ereignissen an Sokrates' Todestag: In seinen letzten Stunden im Gefängnis versuchte Sokrates im Gespräch mit zwei Pythagoreern, die Unsterblichkeit der Seele zu beweisen. Eine solche Gewissheit hätte natürlich alle Anwesenden den bevorstehenden Tod des geliebten Meisters leichter ertragen lassen. Gerade schien der Beweis gelungen und die Zuhörer fassten wieder Mut, als ein neuer Einwand der Pythagoreer sie wieder in Zweifel stürzte. Nun war die Stimmung sehr gedrückt.

Ἐχεκράτης: Νῆ τοὺς θεοὺς, ὦ Φαίδων, συγγνώμην γε ἔχω ὑμῖν. Λέγε οὖν πρὸς Διός, πότερον κάκεινος¹, ὥσπερ ὑμᾶς φῆς, ἔνδηλός τι ἐγένετο ἀχθόμενος ἢ οὐ;

Φαίδων: ὦ Ἐχέκρατες, πολλάκις θαυμάσας Σωκράτη οὐ πώποτε μᾶλλον ἠγάσθην ἢ τότε. Ἀλλὰ μάλιστα ἐθαύμασα πρῶτον μὲν, ὡς ἠδέως καὶ εὐμενῶς τῶν νεανίσκων τὸν λόγον ἀπεδέξατο· ἔπειτα, 5 ὡς ὀξέως ἦσθετο, ὃ ἑπεπόνθεμεν² ὑπὸ τῶν λόγων· ἔπειτα, ὡς εὖ ἡμᾶς ἰάσατο καὶ προύτρεψεν³ πρὸς τὸ συσκοπεῖν τὸν λόγον.

Ἐχεκράτης: Πῶς δῆ;

Φαίδων: Ἐγὼ ἐρῶ. Ἔτυχον γὰρ ἐν δεξιᾷ⁴ αὐτοῦ καθήμενος παρὰ τὴν κλίνην ἐπὶ χαμαιζήλου τινός. Καταψήσας οὖν μου τὴν κεφαλὴν καὶ συμπίεσας τὰς ἐπὶ τῷ αὐχένι τρίχας – εἰώθει γὰρ παίζειν 10 μου εἰς⁵ τὰς τρίχας – »Αὔριον δῆ«, ἔφη, »ἴσως, ὦ Φαίδων, τὰς καλὰς ταύτας κόμας ἀποκερῆ⁶.«

»Ἐοικεν«, ἦν δ' ἐγώ, »ὦ Σώκρατες.«

»Οὐκ, ἄν⁷ γε ἐμοὶ πείθη.«

»Ἀλλὰ τί«, ἦν δ' ἐγώ.

»Τήμερον«, ἔφη, »κάγῳ⁸ τὰς ἐμὰς καὶ σὺ ταύτας⁹, ἐάνπερ ἡμῖν ὁ λόγος τελευτήσῃ καὶ μὴ δυνώμεθα 15 αὐτὸν ἀναβίωσασθαι. Μὴ γενώμεθα μισόλογοι, ὥσπερ οἱ μισάνθρωποι γιγνόμενοι· ὡς οὐκ ἔστιν, ὃ τι ἂν τις μείζον τούτου κακὸν πάθοι. Ὑμεῖς μέντοι – σμικρὸν φροντίσαντες Σωκράτους, τῆς δὲ ἀληθείας πολὺ μᾶλλον –, ἐάν μὲν τι ὑμῖν δοκῶ ἀληθὲς λέγειν, συνομολογήσατε· εἰ δὲ μή, παντὶ λόγῳ¹⁰ ἀντιτείνετε.

¹ κάκεινος = καὶ ἐκεῖνος, *gemeint ist Sokrates.*

² ἑπεπόνθεμεν = ἐπεπόνθεμεν

³ προύτρεψεν = προ-έτρεψεν

⁴ ἐν δεξιᾷ τινος zu jds. Rechten

⁵ εἰς *hier: mit*

⁶ ἀπο-κείρομαι *Das Abschneiden des Haupthaars war ein Zeichen der Trauer.*

⁷ ἄν *hier = ἐάν*

⁸ κάγῳ = καὶ ἐγώ

⁹ κάγῳ – ταύτας *sc. τὰς κόμας; zu ἐγώ und σὺ ergänze passende Formen von ἀποκείρομαι*

¹⁰ παντὶ λόγῳ *mit jedem Argument (, das ihr aufbieten könnt)*